

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 21.10.2013 r. zał.
nr. 8763 podpis *Pruska*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 18.10.2013 r.
nr. 4784 podpis *M. Półec*

Warszawa, dn. 17 października 2013 r.

DDK/1496/103/MCh/2013

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie pana senatora Ryszarda Góreckiego przekazane pismem z dnia 11 lipca 2013 r., znak: BPS/043-36-1516/13, uprzejmie informuję, że zasygnalizowane w treści oświadczenia problemy związane z sytuacją prawną funkcjonowania Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz Wojewódzkich Komitetów Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa są dostrzegane także przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ustawa z dnia 21 stycznia 1988 r. o Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (Dz. U. z 1988 r., Nr 2, poz. 2, z późn. zm.) w art. 4 nakłada na organy właściwe w sprawach wydawania zezwoleń na wykonanie trwałych znaków i obiektów upamiętniających walki i męczeństwo obowiązek zasięgnięcia opinii Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz jej rozpatrzenia przed wydaniem decyzji. Z treści art. 3 pkt 5 wspomnianej ustawy wynika, że obowiązkiem Rady jest opiniowanie pod względem historycznym i artystycznym wniosków o trwałe upamiętnienie miejsc wydarzeń historycznych, a także wybitnych postaci związanych z dziejami walk i męczeństwa. Jednak w związku z tym, że opinia Rady ma charakter jedynie doradczy częstokroć inicjatorzy, łamiąc prawo, nie występują o jej wydanie. Zarówno w ocenie Rady, jak i Ministra, jest to tym bardziej niepokojące, gdyż wszelkie upamiętnienia powinny z jednej strony przekazywać wiedzę historyczną, a z drugiej powinny prezentować odpowiednią wartość estetyczną. Poważny problem powstaje w sytuacji, gdy upamiętnienia zawierają błędy faktograficzne wynikające albo z niedostatecznej wiedzy inicjatorów, albo chęci przeinaczenia treści celem przedstawienia wersji zdarzeń odpowiadającej inicjatorom danego upamiętnienia.

Ponadto, z treści art. 3 ust. 3 cytowanej ustawy wynika, że do zadań Rady należy również ocena stanu opieki nad miejscami i trwałymi obiektami pamięci narodowej, a w szczególności nad pomnikami, cmentarzami i mogiłami wojennymi oraz walk narodowowyzwoleńczych, cmentarzami ofiar hitlerowskiego terroru, muzeami walk i martyrologii, a także izbami pamięci narodowej. Jednak nawet w wypadku stwierdzenia przez Radę złego stanu upamiętnienia czy jego błędnej warstwy tekstowej zgłoszone sugestie odnośnie prac remontowych, wymiany inskrypcji lub rozbioru pomnika (demontażu tablicy pamiątkowej itp.) nie muszą zostać uwzględnione przez władze samorządowe, czy inne podmioty będące właścicielami terenów, na których umiejscowione są upamiętnienia.

W związku z powyższym, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego stoi na stanowisku, że wprowadzenie zmian w ustawie o Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa jest niezbędne, ze względu na to, iż na chwilę obecną brak jest narzędzi administracyjnych, pozwalających Radzie egzekwować swoje opinie.

Z wyrazami szacunku

Z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
PODSEKRETARZ STANU
prof. dr hab. Małgorzata Omilanowska

Do wiadomości:

Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów